

Інноваційні форми підвищення рівня готовності вчителів до роботи зі здібними та обдарованими учнями

Вікторія УШМАРОВА,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики професійної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди,

Євгенія БАЧИНСЬКА,

кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з науково-методичної роботи КВНЗ Київської обласної ради «Академії неперервної освіти»

Модернізація системи освіти на засадах компетентнісного підходу, трансформація структури професійно-педагогічних знань, необхідних сучасному вчителю, вимагають пошуку інноваційних форм неперервного підвищення кваліфікації протягом життя з тим, аби відповідати рівню вимог, що постійно зростають.

Аналіз наукових досліджень (В.Бондарь, В.Демченко, А.Киричук, С.Крисюк, А.Кузьмінський, О.Мариновська, В.Олійник, Н.Протасова, В.Сидоренко, Т.Сорочан та ін.) засвідчує, що в системі післядипломної педагогічної освіти найпоширенішими формами і методами навчання педагогів під час курсової підготовки є: лекції, спецкурси, семінарські заняття, вивчення та обмін досвідом, мозковий штурм, тренінги, використання комп'ютерних технологій, захист індивідуальних проєктів; міжкурсової підготовки – організація та проведення науково-практичних конференцій, семінарів, залучення педагогів до роботи у науково-дослідних лабораторіях, до участі в конкурсах, проєктах, змаганнях; самоосвіти – семінари, практикуми, школи педагогічної майстерності, консультації, індивідуальні плани самоосвіти [3, с. 36].

У підготовці вчителів до роботи зі здібними і обдарованими учнями, на нашу думку, традиційні форми вже не забезпечують сповна відповідність отриманої підготовки реальним умовам і вимогам професійної діяльності з цією категорією учнів. Формування готовності до професійної діяльності вчителів має свої специфічні особливості, зумовлені характером самої діяльності й вимогами до особистості, яка її здійснює. Як показує теоретичний аналіз і практика освітньої діяльності, необхідно спрямувати зусилля й акцентувати на таких технологіях,

формах, методах, що сприяють розвитку вміння самостійно приймати рішення на основі практичного досвіду та професійних знань, вирішувати проблеми, ефективно діяти у складних ситуаціях.

Водночас питання методичного забезпечення формування готовності вчителів до роботи зі здібними й обдарованими учнями в умовах реалізації компетентнісної моделі освіти не були предметом ґрунтовної педагогічної рефлексії. Тому **метою статті** є висвітлення інноваційних форм підвищення рівня готовності вчителів до роботи зі здібними та обдарованими учнями як складової науково-методичної системи формування означеної готовності в умовах неперервної педагогічної освіти.

Зміна цілей, змісту освіти, інтенсивний розвиток інноваційних освітніх технологій, з одного боку, і поява нових, ускладнених функцій учителя, з другого, розширили професійне поле і педагогічну лексику такими поняттями, як «фасилітатор», «модератор», «тьютор», «едвайзер», «тренер», «коуч» тощо. І хоча впровадження в обіг значної кількості запозичених із західних практик специфічних термінів є дискусійним питанням і потребує уточнення сфери їх використання, аналіз останніх тенденцій показує, що вони поширюються у вітчизняній педагогіці.

На наше переконання, підвищення рівня готовності вчителів до професійної діяльності не має обмежуватися формальними рамками курсів підвищення кваліфікації, а повинно стати неперервною системою на зразок коучингу. Створений на перетині психології, менеджменту, філософії і логіки, коучинг є універсальним інструментом для розкриття внутрішнього потенціалу людини.

Виокремлюють два основних напрями використання коучингу в системі освіти:

1. Супровід учнів під час освітнього процесу (здебільшого у вищій школі та післядипломній освіті).

Наприклад, коучинг широко використовується в бізнес-школах у програмах МБА. Індивідуальна робота з професійним коучем підтримує самостійне розроблення і реалізацію плану персонального розвитку студента, його кар'єрного просування. Така програма є гнучкою і складається з урахуванням потреб конкретного студента.

2. Підтримка управлінської діяльності та організаційних змін в освітніх закладах усіх типів. Такі зміни останнім часом стають незворотними, тому використання коучингу дозволяє вибудувати їх як цілеспрямовано організований процес [4].

У зарубіжній практиці вищої освіти деякі університети звертаються до професійних коучингових сервісів, що пропонують спеціалізовані організації-провайдери. На думку виконавчого директора канадської компанії-провайдера коучингових послуг, інтеграція коучингу в програми університетів та післядипломної освіти є яскравим прикладом того, як сфери приватного бізнесу та освіти об'єднують свої зусилля для того, щоб краще підготувати студентів. З досвіду деяких ВНЗ, «вбудовані» послуги коучингу актуальні і для випускників університетських програм, оскільки роботодавці не надають їм послуги з планування кар'єри. Наявність коучингу підсилює привабливість ВНЗ в умовах складної ситуації на ринку праці, яка породжує попит на коучингові послуги з побудови кар'єри [там само].

Коучинг має значний потенціал для професійної підготовки педагогів. Засновники концепції когнітивного коучингу А.Коста та Р.Гармстон вважають, що досвідчені педагоги можуть опосередковано на основі свого досвіду підвищити здатність колег опановувати та обсервувати інформацію і приймати педагогічні рішення шляхом підвищення їхніх когнітивних можливостей.

Фахівець із психології освіти дорослих Д.Колб, автор циклічної чотириступеневої емпіричної моделі процесу навчання та засвоєння нової інформації (Experiential Learning Model), наголошує на наявності чотирьох стадій циклу навчання за допомогою досвіду, зокрема етапів: конкретного досвіду, рефлексивного спостереження, абстрактної концептуалізації, активного експериментування. Перший етап характеризується тим, що ті, хто навчаються, тяжіють до використання конкретного особистого досвіду або здобувають його у просторі освітнього процесу, організованого коучем. Під час другого етапу створюються умови для критичного осмислення, рефлексивного спостереження за набуттям досвіду та обговорення цих питань з іншими. На етапі абстрактної концептуалізації учні отримують можливість конструювати та прирошувати знання, результатом чого є висновки, зроблені завдяки спільній роботі. Для завершального етапу важлива перевірка набутого практикою, що може стати новим циклом навчання. Стадія активного експериментування може відбутися як частина подальшої освіти або професійного зростання,

що підтверджує практичну значущість коучингу в освіті [5, с. 68].

У межах нашого дослідження цінним є досвід використання коучингу в системі підвищення кваліфікації вчителів США з метою їх підготовки до реалізації нових освітніх технологій. Вивчаючи курсову підготовку, американські спеціалісти (Б.Блум, Р.Брот) виявили такий факт: кількість учителів, які використовують у своїй практиці, здавалося б, добре засвоєні на курсах нові технології, дуже незначна, навіть більше: спостерігалася стійка тенденція до поступового припинення використання цих технологій. Через рік після курсового навчання лише 5% учителів продовжували активно використовувати у своїй практиці те, чого їх навчили. Американські педагоги пояснювали цей факт складністю переходу від формування репродуктивних умінь до пошукових. Тому, якщо від учителя очікується використання всього арсеналу педагогічних технологій у класі, лише пояснень, демонстрацій, моделювань, рольових ігор, розв'язання проблемних ситуацій, що використовуються на курсах, недостатньо. Для переносу вмінь до навчального процесу в класі необхідним є пряме консультування вчителя спеціалістом-інструктором. Для цього практикується ще один компонент навчання – «коучинг».

Більшість авторів програм навчання у США вважають коучинг найважливішим та найінтенсивнішим за змістом компонентом навчання. Поняття «коучинг» розглядається як процес взаємодії вчителя і спеціаліста-інструктора, який допомагає йому перенести набуті на курсах підвищення кваліфікації вміння в реальну ситуацію навчання в класі. Коучинг характеризується циклами спостереження за уроками вчителя і оперативним зворотним зв'язком щодо досягнутих результатів. Найрозповсюдженіша форма коучингу – співбесіда або дискусія щодо аналізу уроку, адекватності використання вмінь й оцінювання ефективності уроку з погляду оптимального використання технології навчання.

Викладач-інструктор допомагає інтегрувати вміння в єдину освітню діяльність з урахуванням індивідуальних особливостей учителя, учнів, цілей і змісту уроку.

У цілому, американські педагоги, які працюють з учителями на курсах підвищення кваліфікації, вважають: якщо вчитель ознайомився з теоретичними положеннями, які становлять основу нових освітніх технологій, мав можливість спостерігати їх ефективно використання у класі і випробувати у спеціально створених умовах, отримуючи при цьому оцінку своїх результатів; нарешті, якщо уже в класі йому було надано допомогу і підтримку, то можна з упевненістю говорити, що вчитель справді оволодів стратегіями і вони стали складовою його педагогічного репертуару. В іншому випадку рівень їх засвоєння буде значно нижчим, тобто тільки деякі вчителі просунуться до рівня перенесення, який і забезпечить зміни у шкільному середовищі [7, с. 18–19].

У межах реалізації науково-педагогічного проекту «Інтелект України» ми апробували коучинг-технологію під час підвищення рівня готовності вчителів початкової школи до роботи зі здібними та обдарованими учнями.

Підготовка вчителів початкової школи до роботи з обдарованими учнями спрямована на оволодіння професійними знаннями, вміннями і навичками, формування особистісних якостей учителів, які розпочинають роботу в межах науково-педагогічного проекту «Інтелект України», де класи сформовано відповідно до однієї з моделей зовнішньої диференціації — моделі рівних здібностей, в яких навчаються здібні й обдаровані діти молодшого шкільного віку.

Формування готовності вчителів початкової школи до професійної діяльності у проектних класах «Інтелект України» є органічною складовою системи підвищення кваліфікації педагогів та здійснюється на відповідних курсах згідно з погодженням із Міністерством освіти і науки України навчальним планом. Він розрахований на слухачів очно-заочної форми навчання (144 год.) та реалізується тижневим літнім курсом підвищення кваліфікації вчителів (40 год.), щомісячними одноденними навчально-методичними семінарами, що проводяться впродовж навчального року (36 год.), під час самостійної роботи слухачів (68 год.). Навчальний план охоплює соціально-гуманітарний, професійний, діагностико-аналітичний модулі та методологічну, теоретичну, методичну й особистісну підготовку [1].

Основною формою організації підвищення готовності вчителів проектних класів до роботи з обдарованими учнями є коучинг. У межах нашого дослідження коучинг передбачає всебічну взаємодію коуча (вчителя-тренера, який має досвід роботи у проектних класах) із творчими групами вчителів-початківців (з 8–10 осіб). Обмін досвідом і співпраця педагогів здійснюється не лише на літніх тижневих курсах підвищення кваліфікації вчителів, а й у міжкурсовому супроводі, впродовж навчального року

на щомісячних групових та індивідуальних консультаціях, під час відвідування й обговорення уроків у базових загальноосвітніх навчальних закладах.

Коучинг розглядається як неперервний процес партнерської взаємодії, що дозволяє клієнтам досягати реальних результатів у своєму особистому і професійному житті. У контексті нашого дослідження *коучинг* – це технологія партнерської взаємодії і професійної підтримки, спрямована на створення умов для формування вчителя початкової школи як суб'єкта діяльності, здатного до реалізації своїх потенційних можливостей у напрацюванні і здійсненні ефективних стратегій роботи з обдарованими учнями [6].

Технологія коучингу вбачається ефективним способом формування готовності вчителів початкової школи до роботи з обдарованими учнями, оскільки забезпечує прийняття ефективних, відповідальних, усвідомлених педагогічних рішень, що гарантують сприяння розвитку обдарованості учнів початкової школи.

На основі аналізу та узагальнення теоретичних досліджень і практичного досвіду використання коучинг-технологій в освіті ми виокремили переваги коучингу в процесі підвищення готовності вчителів початкової школи до роботи з обдарованими учнями. Розглянемо їх.

1. Технологія коучингу забезпечує підвищення рівня готовності педагога до роботи з обдарованими учнями та надає змогу вчителям оволодіти методами і навичками, використання яких дозволить в конкретній ситуації самостійно знаходити потрібні, раціональні рішення, обирати оптимальні для обдарованої дитини педагогічні технології.

2. Технологія коучингу забезпечує високий рівень готовності, оскільки надійно адаптує особистість учителя до особливостей роботи з обдарованими учнями.

3. Коучинг – технологія формування не лише поточного рівня готовності вчителів початкової школи до роботи з обдарованими учнями, а й «перспективної готовності», оскільки спрямована на мобілізацію внутрішніх ресурсів педагога, забезпечує розвиток навичок роботи з дітьми, яким властиві різні види обдарувань, сприяє освоєнню інноваційних технологій навчання і виховання обдарованих учнів, отримання результату, зважаючи на високу мотивацію до роботи з обдарованими учнями, вивільнення креативних ресурсів та підвищення відповідальності за результат.

4. Особливістю коучингу як технології формування готовності вчителів початкової школи до роботи з обдарованими учнями є можливість використання ними елементів коучингу як педагогічної технології навчання і виховання обдарованих школярів.

5. Упровадження технології коучингу порівняно з іншими технологіями формування готовності педагогів до роботи з обдарованими учнями не має обмежень на застосування з учителями будь-якого фаху, на будь-якому рівні сформованості готовності

до роботи з обдарованими учнями і може бути використане як універсальний інструмент удосконалення професійної кваліфікації педагога.

З метою забезпечення процесу підвищення рівня готовності вчителів початкової школи до роботи з обдарованими учнями в системі неперервної педагогічної освіти на етапі післядипломної освіти ми адаптували методику повного циклу коучингу [2].

Комплексний характер упровадження технології коучингу полягає в забезпеченні умов для його реалізації завдяки дотриманню послідовності етапів повного циклу коучингу та використання методики повного циклу коучингу. Повнота циклу застосування технології коучингу досягається всім спектром його реалізації – від визначення організаційно-педагогічних та психолого-педагогічних умов, що забезпечують використання, шляхом навчання спільноти коучів проекту «Інтелект України» у Школі коучів (Майстерня «Коучингова супервізія» з навчання методів коучингу в освіті, розвитку вмінь і навичок коучів проекту «Інтелект України» із залученням наукового керівника, консультантів проекту, представників Асоціації коучів, бізнес-тренерів) до моніторингу ефективності впровадження коучингу.

Ми виокремили базові психолого-педагогічні та організаційно-педагогічні умови, що забезпечують використання коучингу в процесі підвищення рівня готовності вчителів до роботи з обдарованими учнями. *Психолого-педагогічними умовами* є: прагнення та професійно-особистісна готовність досвідченого вчителя прийняти гуманістичну філософію коучингу і застосовувати коуч-технології; відсутність у досвідченого вчителя яскраво вираженого авторитарного стилю керівництва або прагнення його змінити; готовність досвідченого вчителя до системного підходу у формуванні готовності вчителів-початківців до роботи з обдарованими учнями; опанування досвідченим учителем теорії та технології коучингу: володіння стратегіями,

інструментарієм, моделями коучингу. *Організаційно-педагогічними умовами* вважаються: наявність розробленої програми консультацій до кожного етапу повного циклу коучингу; методичне забезпечення програми консультацій до кожного етапу повного циклу коучингу; кадрове забезпечення реалізації повного циклу коучингу; визначення діагностичного інструментарію для здійснення моніторингу процесу і результатів реалізації повного циклу коучингу; розроблення графіка коуч-сесій на кожному етапі повного циклу коучингу.

Етапи повного циклу коучингу:

I. Етап коуч-пропедевтики.

II. Етап активної реалізації коуч-технології на літніх тижневих курсах підвищення кваліфікації вчителів.

III. Етап реалізації коуч-технології у міжкурсовому супроводі вчителів упродовж навчального року на щомісячних групових коуч-сесіях.

IV. Етап реалізації коуч-технології у міжкурсовому супроводі вчителів упродовж навчального року на індивідуальних коуч-сесіях.

На етапі коуч-пропедевтики на групових коуч-сесіях відбувається ознайомлення вчителів початкової школи з концепцією всеукраїнського науково-педагогічного проекту «Інтелект України».

Етап активної реалізації коуч-технології на літніх тижневих курсах підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності з обдарованими учнями в проектних класах «Інтелект України» передбачає роботу в коуч-групах з опрацювання тем: «Методика викладання навчальних предметів «Читання», «Письмо», «Навчаємося разом» на підготовчому етапі формування первинних умінь і навичок читання та письма», «Методика викладання математики в проектних класах», «Методика викладання навчального предмета «Людина і світ» у проектних класах» тощо. Вчителі початкових класів, які беруть участь у цих курсах, об'єднуються у групи з 8–10 осіб за принципом територіального розташування ЗНЗ, в якому працює вчитель. Консультування вчителів-початківців здійснює досвідчений учитель-коуч.

У міжкурсовому супроводі вчителів упродовж навчального року досвідчені вчителі-коучі здійснюють індивідуальні й групові коуч-сесії щодо вирішення проблем у професійній діяльності з різних питань, пов'язаних як із роботою з обдарованими учнями, так і з сучасними проблемами початкової освіти в цілому: «Обдарованість», «Концептуальні підходи до проблеми дитячої обдарованості», «Здібності як психолого-педагогічний феномен», «Тенденції і детермінанти розвитку здібностей та обдарованості», «Діагностика

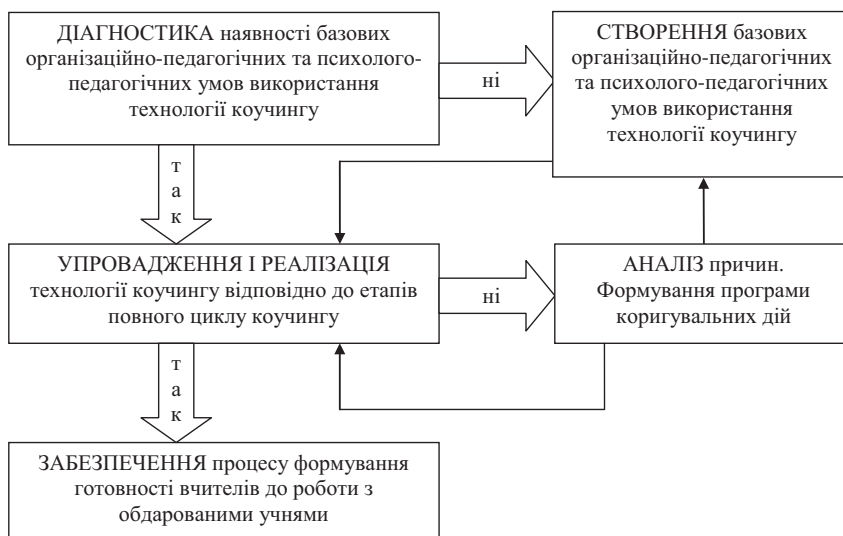

Рис. 1. Алгоритм використання методики повного циклу коучингу

обдарованості», «Роль сім'ї у виявленні і розвитку обдарованості», «Вікові вияви обдарованості», «Співвідношення здібностей і обдарованості», «Прогнозування розвитку обдарованості», «Вплив обдарованості на навчальні досягнення школярів», «Індивідуальний освітній маршрут обдарованого учня», «Педагогічні технології у роботі з обдарованими учнями», «Професійний саморозвиток учителя, який працює з обдарованими учнями» тощо. На індивідуальних коуч-сесіях учителі обговорюють та разом із коучем знаходять вирішення таких проблемних питань, пов'язаних із роботою у проектних класах, як розв'язання винахідницьких задач, правила з'єднання між літерами, кількість повторень вправ, оцінювання задачі «Великі перегони», оцінювання контрольних робіт з математики тощо.

Після завершення кожного етапу повного циклу коучингу ми здійснювали його моніторинг, необхідний для контролю процесу і вимірювання результату, зокрема ступеня впливу коуч-технологій на рівень сформованості готовності вчителів початкової школи до роботи з обдарованими учнями. Моніторинг здійснювався методом анкетування вчителів та коучів, які брали участь у групових та індивідуальних коуч-сесіях із використанням спеціально розроблених авторських анкет. Після кожної коуч-сесії вчителі відповідали на запитання: «Що корисного отримали?», «Якого результату досягли?», «Що ще необхідно поліпшити?» та інші, а коучі оформлювали рефлексивний звіт.

Як засвідчують дані анкетування, використання методики повного циклу коучингу в підготовці вчителів початкової школи до роботи з обдарованими учнями сприяє усвідомленню ними своїх професійних і особистих переваг, сильних сторін; визначенню індивідуальних мотивуючих факторів для підвищення ефективності роботи з обдарованими учнями; підвищенню персональної задоволеності навчально-виховною, розвивальною, дослідницькою та інноваційною роботою; чіткішому усвідомленню цілей і завдань учителів щодо роботи з обдарованими учнями у проектних класах «Інтелект України»; поліпшенню командної роботи у науково-педагогічному проекті «Інтелект України», налагодженню інформаційних потоків між ЗНЗ науково-педагогічного проекту «Інтелект України» і вчителями; формуванню і підтримці корпоративної культури ЗНЗ науково-педагогічного проекту «Інтелект України»; коректнішому аналізу ситуації в системі загальної середньої освіти; виробленню ефективніших рішень у роботі з обдарованими учнями; пошуку й ефективному використанню нових і незадіяних ресурсів; поліпшенню виконання вчителями своїх професійних обов'язків.

Крім того, для моніторингу результатів коуч-сесії ми використовували технологію «Рефлексивна мішень», яка дає змогу оперативно здійснити рефлексію взаємодії за такими параметрами: оцінка змісту; оцінка форми, методів взаємодії; оцінка діяльності коуча; оцінка власної діяльності.

Таблиця 1

Узагальнені результати моніторингу реалізації коуч-технологій на літніх тижневих курсах підвищення кваліфікації вчителів (%)

Якою мірою ви задоволені:	Кількість балів				
	5	4	3	2	1
• змістом коучингової сесії	53	43	4	-	-
• формами, методами взаємодії	48	46	3	3	-
• діяльністю коуча	68	23	6	3	-
• результатами власної діяльності	17	69	12	2	-

Отже, коучинг розглядається як чинник, що сприяє реалізації творчого потенціалу вчителів, технологія, яка спрямована на розв'язання завдання вдосконалення особистості на різних етапах професіоналізації, система, що забезпечує успішність професійної діяльності та розвитку її суб'єктів. У процесі підвищення рівня готовності вчителів до роботи з обдарованими учнями коучинг дає змогу створити комфортніше оточення і сприятливіші умови, які стимулюють і мотивують учителів до розкриття потенціалу і мобілізації внутрішніх ресурсів у професійній діяльності зі здібними та обдарованими учнями.

Література

1. Бачинська Є. Підготовка вчителів до роботи в 1–4 класах, працюючих за всеукраїнським науково-педагогічним проектом «Інтелект України» / Є.Бачинська, В.Ушмарова, А.Седеревічене // Рідна школа. – 2013. – №10. – С. 69–74.
2. Вылегжанина А.О. Роль коуч-технологий как способа управления конкурентоспособностью предприятий / А.О. Вылегжанина // Сибирский психологический журнал. – Томск: ТГУ, 2007. – С. 45–55.
3. Демченко В.В. Проблеми професійної готовності педагогічних кадрів до роботи з обдарованими школярами / В.В. Демченко // Нова педагогічна думка. – 2009. – №2. – С. 32–41.
4. Кларин М.В. Профессиональный стандарт «Коуч»: развитие коучинга как профессии / М.В. Кларин // Организационная психология. – 2014. – №1. – С. 6–12.
5. Комар О.А. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх вчителів початкової школи до застосування інтерактивної технології: дис. ... д-ра педагогічних наук / О.А. Комар. – Умань, 2011 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.udpu.org.ua:8080/bitstream/6789/393/1/zastosyvania_interakt.pdf, с. 68
6. Ушмарова В.В. Coaching technologies in the system of post-graduates studies / В.В. Ушмарова // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи: зб. наук. праць / за заг. ред. проф. В.І. Євдокимова і проф. О.М. Микитюка; Харк. нац. пед. ун-т імені Г.С. Сковороди. – Вип. 43. – Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2014. – С. 247–258.
7. Хатюшина А.А. Теория и практика повышения квалификации учителей США (на примере штата Южная Каролина): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / А.А. Хатюшина; Российский государственный социальный университет – Москва, 2009. – С. 18–19.

Анотації

Вікторія УШМАРОВА, Євгенія БАЧИНСЬКА
Інноваційні форми підвищення рівня готовності вчителів до роботи зі здібними та обдарованими учнями

У статті здійснено теоретичне обґрунтування коучингу як інноваційної форми вдосконалення готовності вчителів до роботи зі здібними і обдарованими учнями. Виокремлено напрями реалізації коучингу в освіті, здійснено огляд зарубіжного досвіду використання коучингу у діяльності закладів вищої освіти та системі підвищення кваліфікації вчителів. Представлено авторську методику повного циклу коучингу, розкрито зміст його етапів у процесі підвищення рівня готовності вчителів до роботи зі здібними і обдарованими учнями проектних класів «Інтелект України».

Ключові слова: коучинг, коуч-сесія, післядипломна педагогічна освіта, здібні та обдаровані учні.

Виктория УШМАРОВА, Евгения БАЧИНСКАЯ
Инновационные формы повышения уровня готовности учителей к работе со способными и одарёнными учащимися

В статье осуществлено теоретическое обоснование коучинга как инновационной формы совершенствования готовности учителей к работе со способными и одарёнными учащимися. Выделены направления реализации коучинга в образовании, осуществлён обзор зарубежного опыта использования коучинга в деятельности учреждений высшего образования и системы повышения квалификации учителей. Представлена авторская методика полного цикла коучинга, раскрыто содержание его этапов в процессе повышения уровня готовности учителей к работе со способными и одарёнными учащимися проектных классов «Интеллект Украины».

Ключевые слова: коучинг, коуч-сессия, последипломное педагогическое образование, способные и одарённые учащиеся.

Viktoriya USHMAROVA, Yevgeniya BACHYNSKA
Innovative forms to increase the level of teachers' readiness for working with gifted and talented students

The theoretical foundation of coaching as an innovative form for improvement of teachers' readiness to work with gifted and talented students is investigated in the article. The realization directions of coaching in education are distinguished, the international experience in the use of coaching in the higher education system and advanced training of teachers are analysed. The author's method of coaching full cycle is presented, the content of its stages in the process of increasing the level of teachers' readiness to work with gifted and talented students in the project classes «Intellect of Ukraine» is considered.

Keywords: coaching, coach-session, postgraduate teacher's training, gifted and talented students.

Відгуки учасників проекту

Проект «Інтелект України» забезпечує інтелектуальний та особистісно-соціальний розвиток дитини

Чотири роки тому в нашій школі розпочалася експериментальна діяльність за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», що дає змогу забезпечити ефективність формування базових компетенцій, максимальний розвиток індивідуальних можливостей та творчих здібностей учнів початкових класів. Нині за ним навчаються 206 учнів у семи класах.

Навчання за цим проектом передбачає набуття учнями необхідних навичок роботи з інформацією, аналізу, самоконтролю та самооцінювання, швидкого реагування, раціональної організації навчальної праці, а також розвиток гнучкого, творчого мислення, пізнавальних інтересів: сприйняття, пам'яті, мислення, уваги й уваги.

Проект «Інтелект України» спрямований на засвоєння духовного багатства, створеного українською нацією. За допомогою різних форм та засобів системно, органічно й цікаво для школярів здійснюється плекання національної свідомості й самосвідомості, формування моральних ідеалів та ціннісних орієнтирів.

Розробники проекту враховували природні здібності молодшого школяра, вразливість його психіки, допитливість у пізнанні самого себе, схильність до імітації зразків поведінки дорослих, що зумовлює вплив програмового змісту не лише на інтелектуальний, а й на соціальний та особистісний розвиток учня. Цінним є те, що учні мають великий інтерес до навчання, яке здійснюється у цікавій, захоплюючій формі.

Ніна ГНЕДЮК, заступник директора
 з навчально-виховної роботи
 Ірпінської СЗОШ I–III ст. №12 з вивченням
 іноземних мов (школа лінгвістики) Ірпінської
 міської ради Київської області

